

vzniklou mu proti postupiteli po postupu. Předpis § 1442 obč. zák. mluví výslovně jen o pohledávce, kterou dlužník měl v době postupu proti postupiteli, nezmiňuje se vůbec o oznámení postupu, a stanovil tím výjimku z požadavku vzájemnosti pohledávek při kompensaci (§§ 1438, 1441 obč. zák.), kterýžto předpis jako každé ustanovení výjimečné nelze vykládati podle všeobecných pravidel vykládacích extensivně. Ježto v souzeném případě se postup pohledávky S-ovy stal dávno před vznikem pohledávky firmy žalující, nelze tu provésti započtení obou řečených pohledávek.

Čís. 15865.

Úprava československé měny.

Byl-li dluh splatný v cizině před účinností zákona č. 25/1934 Sb. z. a n., dlužník však svému závazku včas nedostál a octl se v prodlení, musí nahraditi věřiteli škodu nastalou kursovní diferencí v důsledku devalvace Kč a placení v devalvované měně.

(Rozh. ze dne 27. února 1937, Rv I 266/35.)

Žalující firma (mající sídlo v Německu) se domáhá na žalované firmě (mající sídlo v tuzemsku) náhrady škody (kursovní difference) vzniklé jí tím, že žalovaná nezaplatila dlužnou pohledávku v Kč v době dospělosti (20. listopadu 1933) v Německu, jak byla povinna, nýbrž teprve až za účinnosti zákona č. 25/1934 Sb. z. a n. Nižší soudy žalobu zamítly.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody:

V devalvačním zákoně č. 25/1934 Sb. z. a n. bylo ovšem v odst. 3 čl. I stanoveno, že devalvovaná koruna nahrazuje ve všech právních poměrech, které počítají s korunou československou, dřívější měnovou jednotku v poměru 1:1. Nečiní se tam rozdíl mezi platy v tuzemsku a platy do ciziny. Podle této zákonem vyslovené zásady bylo tedy posuzovati také všechny platy konané do ciziny po účinnosti zákona, jež nastala dne 17. února 1934 (čl. V uved. zák.). Tím však není rozřešena otázka náhrady škody. Té otázky se devalvační zákon nedotýká, nýbrž dlužno ji posouditi podle obecných předpisů o náhradě škody, a nezáleží na tom, zda by bylo věc posuzovati podle práva tuzemského nebo cizozemského, protože zásady jsou tu v podstatě stejné. Není pochyby o tom, že by žalobkyně neměla nároku na náhradu škody, kdyby byla splatnost nastala po účinnosti zákona a kdyby žalovaná, zaplativší v den splatnosti, nebyla se octla v prodlení. Jestliže však splatnost nastala před účinností zákona, žalovaná svému závazku včas nedostála a byla v prodlení, musí nahraditi žalobkyni škodu, která jí vznikla z prodlení. Že žalobkyně skutečně byla poškozena tím, že se jí dosud (včas) zaplacení nedostalo, žalovaná strana sama připustila v odvolacím sdělení.

Tu škodu zavinila však žalovaná svým prodlením a neprávem se snaží přesunouti ji na žalobkyni, protože se prý nezajistila zlatou doložkou nebo jinakým ustanovením smluvním, k němuž nebyla povinna. Devalvační zákon stanoví jenom, co má být placeno k splnění závazků v korunách, předpokládá placení při dospělosti; otázku náhrady škody však ani neřeší, ani nevylučuje nárok na náhradu škody skutečně vzniklé a druhou smluvní stranou zaviněné. Že nezáleží na tom, zda byla žalovaná obohacena, jest na bíledni, protože k náhradě škody je povinna, i kdyby u ní bylo obohacení nenastalo. Správně poukázala žalobkyně na zásady vyslovené v rozhodnutí č. 13572 Sb. n. s., třebas tam šlo o pokles libry, protože také tam byl uznán nárok na náhradu kursovní difference, která nastala opožděným placením a ukázala se hmotnou škodou strany smlouvě věrné, jestliže se neblahé účinky poklesu projevily v místě placení. Právě tak, jako v případě tam řešeném, není ani v souzeném případě rozhodující, že by ke škodě nebylo došlo, kdyby bylo plniště bývalo v tuzemsku, došlo-li ke škodě žalobkynině v místě placení, v cizině.

Čís. 15866.

Nejde o poistný případ, keď člena hasičského sboru, poisteného proti následkom telesných úrazov, ktoré by sa jeho členom prihodily pri vykonávaní služebnej povinnosti pri prácach hasičských, záchranných a pri výcviku, stihne úraz po skončení hasičského cvičenia (cestou na nádražie).

(Rozh. z 2. februára 1937, Rv III 770/36.)

Žalujúce mesto uzavrelo 17. augusta 1925 so žalovanou poisťovňou poisťovaciú smluvu, ktorou poistilo členov svojho hasičského sboru proti následkom telesných úrazov, ktoré by sa im prihodily pri vykonávaní služebnej povinnosti. Veliteľ hasičského sboru Julius K. po skončení hasičského cvičenia cestou na nádražie, kde mal prevziať velenie nad okresným hasičským sborom, vyslaným na pohreb zemského veliteľa hasičov v T., utrpel úraz. — Žalujúce mesto domáhalo sa žalobou na žalovanej poisťovni zaplataenia poistnej sumy podľa poisťovacej smluvy. Všetky tri sudy žalobu zamietly, Najvyšší súd z týchto

dôvodov:

Smluvou zo dňa 17. augusta 1925, uzavrenou stranami, bolo sborove poistené 43 členov hasičského sboru a 2 kočišia proti následkom telesných úrazov, ktoré by sa im prihodily pri vykonávaní služebnej povinnosti pri prácach hasičských, záchranných a pri výcviku. Podľa slovného znenia smluvy nevzťahovalo sa poistenie na následky telesných úrazov, ktoré by sa prihodily poisteným osobám pri výkone služebnej povinnosti vôbec, ale bolo obmedzené na úrazy pri prácach hasičských, záchranných a pri výcviku. Nestačí preto k zisteniu, že ide o poistný prípad, okolnosť, že Julius K. utrpel úraz pri